

Ed.

789. Frumvarp til laga

[429. mál]

um breytingu á lögum nr. 75 14. september 1981, um tekjuskatt og eignarskatt, með síðari breytingum.

Flm.: Jón Sveinsson, Jón Magnússon.

1. gr.

Við 1. tölul. E-liðar 1. mgr. 30. gr. bætist ný mgr. er orðist svo:

Vaxtagjöld, sem eru umfram leyfilegt árlegt hámark vaxtagjalda, sbr. 121. gr., er heimilt að flytja til næsta árs framreiknað skv. ákvæðum 26. gr.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi og skulu koma til framkvæmda við álagningu tekju- og eignarskatts á árinu 1986 vegna tekna ársins 1985 og eigna í lok þess árs.

Greinargerð.

Í álit milliþinganefndar um húsnæðismál frá 7. desember s.l. var lagt til m.a. að hámark verðtryggingar og vaxtafrádráttar verði endurskoðað til hækkunar. Í frumvarpi ríkisstjórnarinnar um breytingu á lögum um tekjuskatt og eignarskatt, sem lagt var fram á Alþingi stuttu síðar og samþykkt 20. desember, var tekið tillit til annarra ábendinga milliþinganefndarinnar. Á vaxtafrádrættinum var hins vegar ekki tekið sérstaklega enda tíminn skammur til endurskoðunar laganna og um nokkuð yfirgripsmikið mál að ræða.

Það hámark, sem hér um ræðir, er á skattárinu 1986 vegna tekna ársins 1985 216 757 kr. hjá einstaklingum og 433 514 kr. hjá hjónum.

Í greinargerð með áður nefndu frumvarpi ríkisstjórnarinnar sagði m.a.:

„Samkvæmt upplýsingum ríkisskattstjóra nutu 16 669 framteljendur vaxtafrádráttar við álagningu 1985. Að meðaltali nam frádráttur þessi 97 554 kr. hjá hjónum og 70 669 kr. hjá einstaklingum. Tiltölulega mjög fáir verða fyrir skerðingu vegna hámarksins. Þeir, sem verða fyrir henni, eru og að jafnaði tekjuháir. Því þykir ekki nauðsynlegt að svo stöddu að leggja til að umrætt hámark vaxtafrádráttar verði hækkað.“

Rétt er að tiltölulega fáir verði fyrir skerðingunni. Er hins vegar dregin í efa sú staðhæfing að skerðingin bitni að jafnaði á tekjuháum. Að mati flutningsmanna skiptir skerðingin verulegu máli fyrir þá sem hana verða að þola sem eru oft einmitt þeir sem lent hafa í miklum greiðsluerfiðleikum og jafnvel greiðsluþroti. Þykir ekki sanngjarnt gagnvart slíkum aðilum að tugir og jafnvel hundruð þúsunda falli niður sem ónýttur vaxtafrádráttur eins og núgildandi lög gera ráð fyrir. Miðar tillagan að leiðréttingu þessa án þess þó að hækka vaxtafrádráttinn árlega. Heimilaður er í staðinn flutningur þess sem ónýtt er til næsta árs framreiknað með verðbreytingarstuðli.

Tiltölulega fáir lenda í þeirri skerðingu sem nefnd hefur verið eins og fyrir segir og því er tekjutap ríkissjóðs vegna þessara breytinga mjög óverulegt. Breytingin er hins vegar réttlætismál þeirra sem fyrir skerðingunni verða.

Til glöggvunar eru í sérstöku fylgiskjali rakin tvö dæmi um skerðingu af því tagi sem um er rætt.

Um 1. gr.

Samkvæmt gildandi lögum um tekju- og eignarskatt er einungis heimilt að gjaldfæra vexti og áfallnar verðbætur að ákveðnu hámarki hjá einstaklingum og hjónum. Vaxtagjöld umfram hámarksákvörðun hverju sinni hafa til þessa ekki verið yfirfærð til næsta árs og því falli niður án þess að koma greiðanda að neinum notum. Gerir greinin ráð fyrir þeirri breytingu að vaxtagjöld umfram hámarksákvörðun verði yfirfærð til næsta árs framreiknað með verðbreytingarstuðli skv. 26. gr. laganna.

Um 2. gr.

Greinin þarfnast ekki skýringa að öðru leyti en því að ónýttur vaxtafrádráttur frá 1984, er féll niður á skattárinu 1985, nýtist til fulls, framreiknaður á tekjuárinu 1985, á skattárinu 1986, nái frumvarpið fram að ganga.

Fylgiskjal.

Dæmi I.

Fylgiblað með skattframtali 1986.

	Upphaflegt lán	Lán án verðbóta við sölu	Lán með verðbótum við sölu	Áfallnar verðbætur	Greiddir vextir og verðbætur 1985	
Lífeyrissjóður, 1	320 000				77 306	
Landsbanki Íslands	100 000				2 500	
Landsbanki Íslands	80 000	48 000	75 664	27 664	19 161	
Landsbanki Íslands	110 000	82 500	114 427	31 927	23 341	
Lífeyrissjóður, 2	63 000	53 550	152 690	99 140	33 253	
Handhafi	210 000	70 000	70 000	0	214 269	
Samvinnubanki Íslands	150 000	112 500	166 457	53 957	55 328	
	1 033 000 kr.	366 550 kr.	579 238 kr.	212 688 kr.	+ 425 158	= 637 846 kr.
Hámarksfrádráttur hjóna:						433 514 kr.
Ónýttur vaxtafrádráttur						204 332 kr.

Dæmi II.
Fylgiblað með skattframtali 1986.

	Upphaflegt lán	Lán án verð- bóta við sölu	Lán með verð- bótum við sölu	Áfallnar verðbætur	Greiddir vextir og verðbætur 1985
Samvinnubanki Íslands	50 000				1 358
Samvinnubanki Íslands	100 000				2 737
Landsbanki Íslands	120 000				3 064
Alþýðubankinn	100 000				2 500
Lífeyrissjóður	106 944				0
Veðdeild Landsbanka Íslands	18 000	15 153	145 307	130 154	16 390
Veðdeild Landsbanka Íslands	18 000	15 153	112 813	97 660	21 406
Veðdeild Landsbanka Íslands	18 000	15 748	95 236	79 488	13 147
Landsbanki Íslands	100 000	53 125	236 840	183 715	73 485
Landsbanki Íslands	126 000	50 400	183 905	133 505	83 563
Byggingarsjóður	150 000	138 963	200 108	61 145	16 131
Landsbanki Íslands	200 000	168 750	224 897	56 147	43 541
	1 106 944 kr.	457 292 kr.	1 199 106 kr.	741 814 kr.	277 322
Kostnaður vegna vanskila					32 046
				741 814 kr.	+ 309 368 kr. = 1 051 182 kr.
Hámarksfrádráttur hjóna:					433 514 kr.
Ónýttur vaxtafrádráttur					617 668 kr.